

23/11 2010 Äldre Vikingatid 800-970

Runstenar: Rök – Sparlösa
Uppåkra → Lund
Birka → Sigtuna
Vikingar!
Odal: Högar, Silver, Tor
Stenkäpp
Jelling, Jylland

*Stenskepp: Inför vikingatiden, skapa enighet.
Samlingsplats.*

Terrass – på sluttning

Platå – upphöjt på flat mark

Runstenar

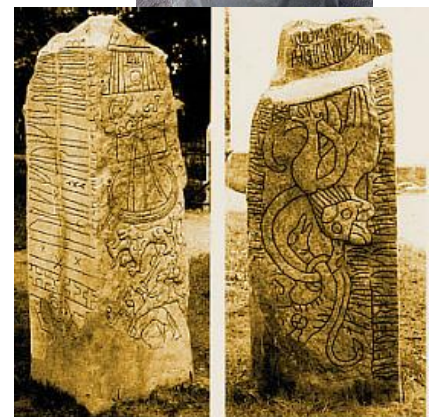
Rökstenen – Sibbe från vi. Kultledare.

- Rök – Rauk ? Rauk = stenstod.
- Räknar upp folkminnen.
- Vanliga runor + lönnrunor + urnordiska runor.
- Högg/Krossade en jätte (stenen).
- Theodrik (ryttarstaty), Karl den Store.
- Vemod ta över efter Sibbe [som kultledare], men han dog. Stenens syfte att vidarebefordra kultkunskapen?

Sparlösa – Alrik

- Djur, gubbe, båt (?), Runor.
- Ugglar – Trana = Natt – dag: en kamp.
- Fadern, Erik, kung i Uppsala.
- Dramatisk händelse.

Uppåkra

- "högt belägna åkrarna"

- Lomma i Väst (hamn?) + Lund i Norr.
- Äldre högar från Brons eller Järnålder.
- ^3 högars marknad i Lund, egentligen Uppåkra (gamla Lund? Flyttat namn)
- Plats för Odensdyrkare? (Oden = "Den höge/upphöjd".)
- Fullt av metall: Vapen, smycken. Gödsel?

- Kulthus, 4 stolphål. Metallbägare i mitten + guldgubbar (Oden bilder + Frigga?)
 - Örn fibulor, gömd Odensymbol.
 - Belastad mark – Lund vid sidan om.

Birka, Björkö.

Mitt emot Adelsö.

- Idéer från Ribe.
- Kungsgård + stad.
- Kommunikationsläge, fri från landet + odal.
- Missionären Ansgar.
- Kontakter, neutral person (Erik)
- Götarnas stad.
- Hanverksåkrar.

Uppsala hotade, anlägger forn-sigtuna. Bygger Odalshögar.

Adelsö:

- Högar, kopior av de i Gamla Uppsala.
- Hovgården,

Forn Sigtuna

Hör ihop med Uppsala?

- Uppsala > Adelsö > Sigtuna
Kopior av hallarna + högarna.
- Gravar kvar i Uppsala.
- Odens Tuna enligt Snorre Sturlasson.
- Motståndare till Kristendomen.

Vikingar

Nytt följesystem.

Väst

- Korolingiska riket, anglo-saxernas rike, medelhavet.
- Städer.

Öst

- Bysans (Miklagård), (Jerusalem)
- Plundringståg (båt/skepp), silvret, smycken mynt.
- Allianser.
- När man kommer hem: Oro. ODAL.

Odal - Jordägande

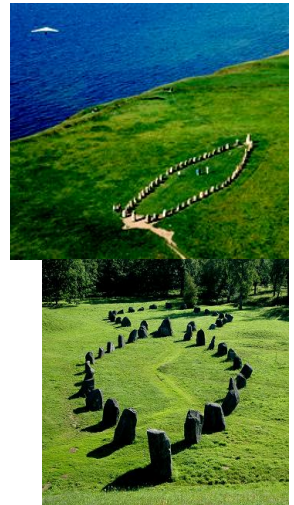
- Högar, Brandgravar.
- Ovals spännbucklor - kvinnliga hushållsledaren.
- Tor. Torshammarringar, för begravning på urnan.
 - Viga den döde till Tor.
 - Tor = Kristus (hängen)
- Silver: Islamiskt silver = kraftfulla/magiska.
 - Gräver ner: Gård, Gräns och Gravfält.
 - Vaktar gården.

Stenskepp

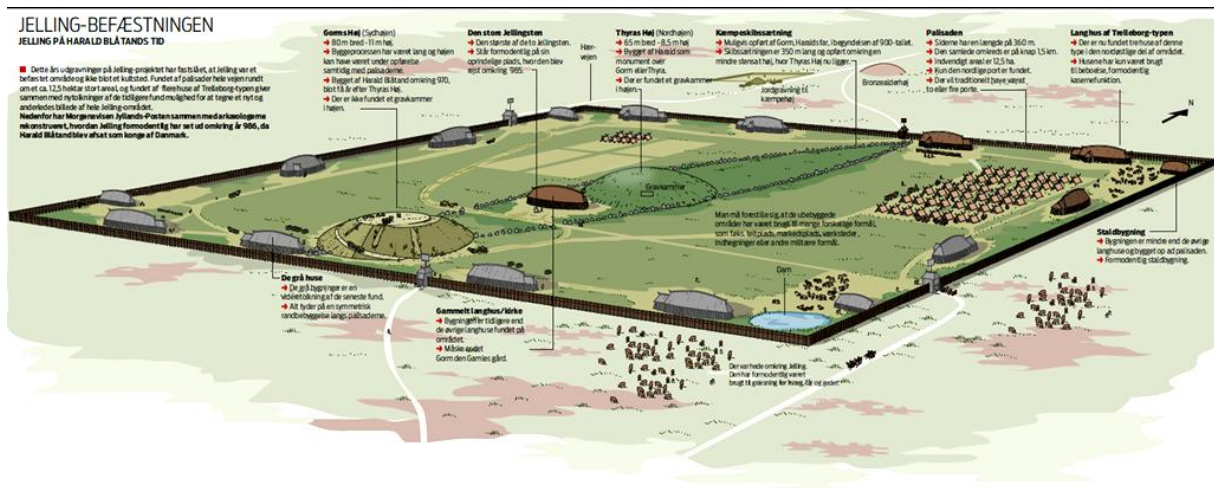
Glesa stenar.

- Ales stenar (Kåseberga), Anundshögen.
- Resa + samhörighet
- Strategiska lägen/kommunikativa.
- Samlingsplatser.
- "Stenhallar", 2st. 24st Stenar – 24 Runor ?

Jellinge

- Harald Blåtand (970-980, regent)
- 2 jättehögar (efter föräldrar)
- Runsten. Förebild för senare.
- Kyrka.
- Stenrad (Skeppsättning.)

- Trelleborgar:
 - Bröt mot Odal – uppror. Harald fördriven och sonen Sven Tveskägg blir kung.